

ELEMI NÉPISKOLAI

GYAKORLATOK

8

Fogalmazási

Eros László

III. / a oszt. tanuló.

Nagykanizsa a török időkben

**A hibák jelzésére használt jelek
magyarázata:**

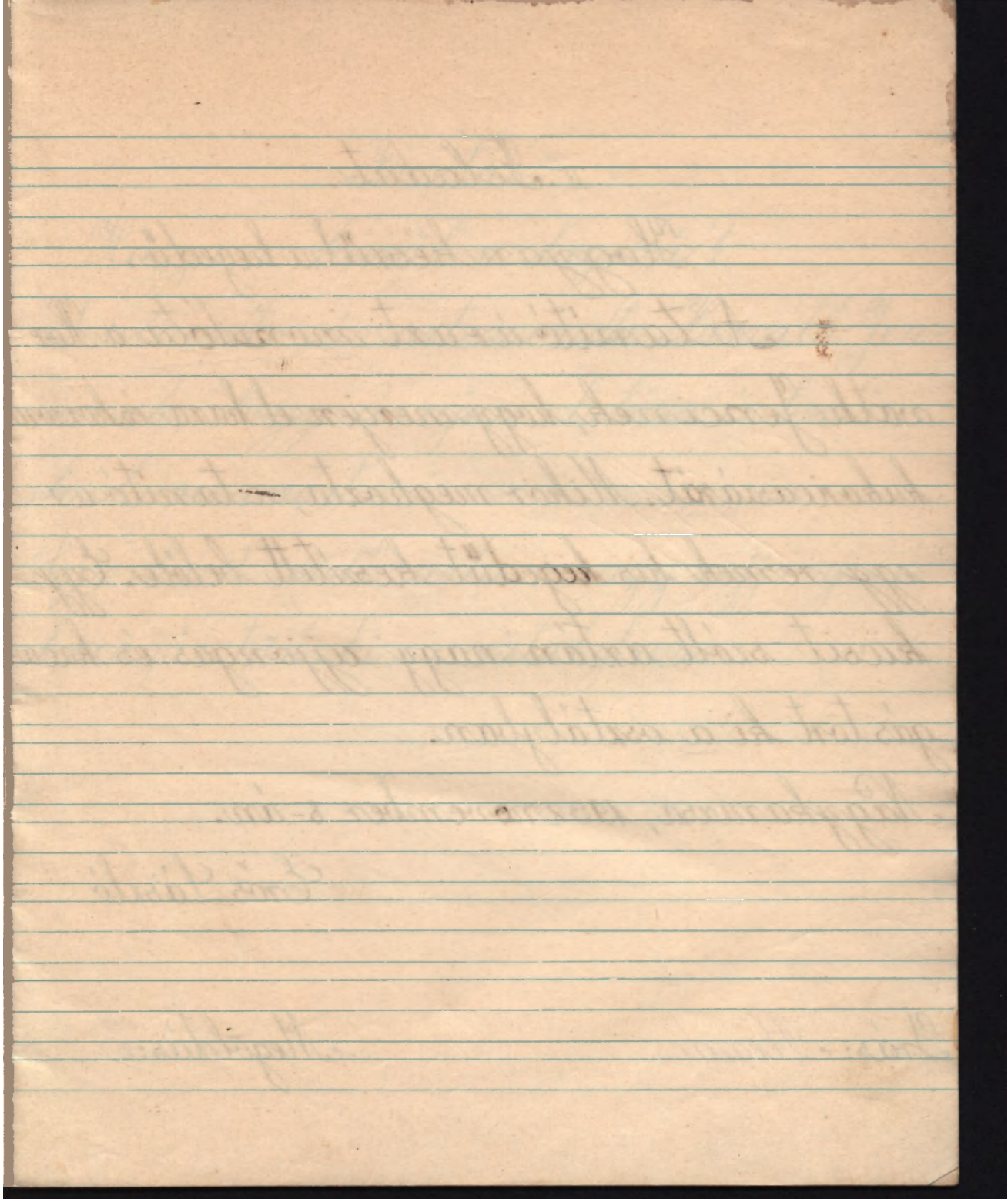
- helyesírási hiba
- ⤵ egy szóba kell írni
- | külön kell írni
- L írásjel hiányzik
- ≈ meg nem felelő szó vagy kifejezés
- √ kimaradt szó
- 1, 2, 3 szórendi hiba
- T új bekezdésbe kell írni
- ? érthetetlen

Blank lined paper with faint bleed-through text from the reverse side.

I. Feladat.

A nyári kötéláncom.

Nyári ruhogó eső után elkezdtem a kötélfeszítést a hintafa között, mely alatt víz volt. Mikor elkezdtem, elkezdtem rajt mérni, amint a kötélfeszítés közepeire értem leestem és egy magot potytyantam és a vízbe loccsantam. Nem volt jó, leestem a kötelet. Másnap megint csak elkezdtem a feszítést, újra leestem sávos lett a ruhám

II. Feladat.

Hogyan készülna hegedű.²

A tanító úr azt mondotta Horváth Jencinek, hogy menjen el háza és hozzon kukoricaszárát. Mikor meghozta, a tanító úr egy remek kis hegedűt készített belőle. Egy kicsit szólt, aztán nagy ujjongás és kacagás tört ki a osztályban.

Nagykanizsa, 1932 november 8-án.

Eros László

Forrás: Bendes.

Megoldás: 2

Farvitas.

Hogyan készül a hegedű?

A tanító úr azt mondta Horváth Jen-
sinek, hogy menjen el kaza és hozzon
kukoricaszárat.

Egy kicsit szólt, aztán nagy ujjongás és
kacagás tört ki az osztályban.

III. Feladat.

Jancsi diót lopott.

Jancsi a récszei útra ment diót lopni.

V Diófán jól meg is szedte a sebeit dióval és
már akkor is a fáról lejönni, mikor észrevette a
csőszet. Szeregre is felve gyorsítja lépteit.

Annnyira megijedt, hogy még a nyúlmal is
gyorsabban futott haza felé.

Nagykanizsa, 1932 november 19-én.

Eros László.

Grás: Eximár szelb!

Megoldás: 2

Yarítás.

A diófán jól meg is szedte a sebeit dióval és
a már akart is a ~~sz~~ fáróblejőnni, mikor észrevet-
te a csószát. Szeregre és félve gyorsította lépteit.

iv. Feladat.

Egy jó ötlet.

Mari néninek egy napon kályhát kellett tisztítani. Kopp! Egy jó ötlet! Összerakom a kályhacsöveket. Bele teszek egy falat kúst és arccal belecsalom a cicákat.

Úgy is történt. A cicák belemasztak és kímásztak kormosan. Bodri meg úgy megkerge, hogy nem a miénk.

Nagykanizsa, 1932 december 15-én.

Eros László.

Grás: 1

Megoldás: 2

Yarítás.

Beleteszek

Bodri meg úgy megkergette, mert nem is-
merte meg őket.

V. Feladat.

Két kutya.

A mi kis kutyánk egy nagy kutyát meglátott, két lábra állt és elkezdett vele táncolni, az a kutya pedig lúszkén móxett on ni s to vá bb me nt. A Pólinak azt mond-
tam: „fo gd me g!” A Póli utá na, az
a nagy kutya pedig megakarta harapni.
Nagykanizsa, 1933 február 4-én.

Eros László.

Írás: 2

Megoldás: 2

Jarítás.

A mi kis kutyánk egy nagy kutyát
meglátott, két lábra állt és elkezdett
vele táncolni. Az

Fogdd

Az Bobi Bobi utána. Az

meg akarta

Nagykanizsa, 1933 február 4-én.

V. Teladat.

Bossankodás.

Fekker a testvérem elkendett bosszanta-
ni. Mondta, hogy vigyázzon, mert megjárja!
Meg is járta, mert mindig jobban bosszan-
tott és én jól elhupáltam. A Feri elken-
dett szeregni. En azt mondtam: „Ad-
dig jár a korsó a kútra, míg el nem törik.”
Feri annál jobban szeregett.

Nagykanizsa, 1933 február 9-én.

Erő László

Frás: *Erő már szebb!*

Megoldás: 1

Garvita's.

Feladat. Bossankölödás.

elküpáltam.

VII. Feladat.

Egy fücska.

Egykor amikor a korsolyapályán voltam, egy fücska korsolyázott. A fücska nagyon sokszor elesett. Amikor odapillantottam, láttam, hogy elhuppan. Odasiklottam a korsolyával és felemeltem. A fücska tovább korsolyázott.

Nagykanizsa, 1933 február 18-án.

Eros László

Írás: 1

Megoldás: 1

Varietas.

VIII. Feladat.

A vakond túsója.

A vakond amikor a földalatti csatornáiban
vadászni ballagott, látta a csatornában a ~~sötét~~
~~sötét~~ cserébogár úrat. Gyökeretti utána és vélet-
lenül feltúrta a földet és elszakított egy gyö-
keret. Leért a kertészek nagyon harag-
yanak rája. A vakond pedig káros
állat.

Nagykanizsa, 1933 március-9-én.

Eros László.

Társ: 3

Megoldás: 1

Javítás.

vakondtűrés.

csatornában

Erőst

IX. Feladat.

Hol a török gumi?

Egyszer amikor a leckémet írtam, a
radirgumi a kerembe volt és én elkezdtem
keresni. Azt hittem, hogy elvesztett. El-
akartam menni a boltba és a gumit
letettem. Láttam, hogy csalódtam.

Azt mondtam magamban: „Úl a hu-
szárachusi lován és ő keresi a lovat.”

Nagykanizsa, 1933 március 21-én.

Eros László

Grás: 2

Megoldás: 1

Jarítás.

Hol a törlogumi?

Egyszer amikor a leckémet ír-
tam, a radirgumi a kerembem volt és én
elkezdtem keresni.

x. Feladat.

Hogyan bosszantott a légy.

A múlt nyáron amikor még kora reggel volt, a légy az légy, orromra és a fülemre repült. A légy nagyon bosszantott, de én elkergettem. Mikor az orromra repült, elfogtam az egyik lábát és megöltem. Nagyon örültem, hogy a bosszantó kis állatot megöltem.

Nagykanizsa, 1933 április 25-én.

Eros László.

Prásis: *2*

Megoldás: *2*

Y¹⁴¹
Javítás.

Hogyan bosszantott a légy?

x. Feladat.

Kedves Anyuka!

A kis kutya nem veszett el. Amma-
dártnak adottunk emmi. A teknősbéka a
szemetdombon fogdossa a legyet. A le-
két mind a ketten megcsináljuk. Rend-
ben van minden amit reánk bízta.

Oleki kis fia: Laci és Feri.

Nagykanizsa, 1933 május 16-án.

Frás: K

Megoldás: K

Yaritas.

teknosbeka tekeknosbeka

Teri kis fiaid Laci és Teri.

XII. Feladat.

Vereke és egy madárfészek fölött.

Egy napon sétálni jártam pajtáimmal. Amikor lépegettem, láttam az egyik fa alatt egy keres (puf) pihét és szalmát. Földnek és a szememből könnyespek hullottak. Egy madárfészek maradványait pillantottam meg.

„Gondoltam: — Vereke, sas garázdálkodott itten. Nagyon sajnáltam a madarakat.

Sagykanissa, 1933 június 6-án.

Eros László.

Has:

Megoldás:

NAGYKANIZSA

Nagykanizsa vidékén már a legrégebbi időben éltek emberek. Erről tanuskodik a kisbagolai hegy északi oldalán talált, kézzel formált agyagedény, amelynek készítési idejét Krisztus előtt 3—4000 évre teszik. Emellett bizonyít az alsónyíresi erdőben 1922-ben talált bronz kard és fokos is.

Monda szerint a Kis- és Nagykanizsa között elterülő mocsár közepén már a kelták építettek cölöpökön nyugvó várat. Később pedig a rómaiak még erősebb várat építettek e helyre és „*Canissá*”-nak nevezték el. Vannak, akik a Kanizsa elnevezést e névből származtatják. Mások a szláv „*Kenezu*” szó mellett érvelnek, mert állítólag Kanizsa várában lakott *Prívina* szláv fejedelem, aki még a honfoglalás előtt kapta volna ajándékba Lajos frank királytól a Szala folyó menti területet. „*Kenezu*” pedig szlávul fejedelmet jelent. Kanizsa legrégebbi urának *Kokas Miklóst* is tartják, akitől hűtlensége miatt vették el. Viszont mások szerint a honfoglalás után már az *Osl* család tulajdona volt a vár. 1324-ben kelt az a királyi adománylevél, amely az *Osl* családból származó *Lőrinc* mesternek ajándékozza a kanizsai birtokot, aki a vár neve után vette fel a *Kanizsai* nevet. A Kanizsai-család tagjait a magyar királyok mindig kedvelték. Sokan közülök igen magas méltóságot töltöttek be. Ebből a családból származó *Kanizsai János* esztergomi érsek telepítette le nálunk 1415-ben a *Ferenc*-rendi szerzeteseket. 1532-ben a *Nádasdy*-család birtokába került a vár, mert Kanizsai Orsolya Nádasdy Tamáshoz ment feleségül. Korán özvegyesre jutván, a várat 1566-ban más birtokért Miksa császárral elcserélte. Miksa a várat igea megerősítette, hogy a Bécs felé igyekvő törököknek az útjában álljon. 1600-ban azonban a várat a török elfoglalta, emiatt a parancsnokát, Paradeiser Györgyöt lefejezték. 90 évig volt a töröké a vár. Sokszor próbálták visszaszerezni, köztük Zrínyi, a költő is; de csak 1690. április 13-án sikerült *Batthyányi* Ádámnak. Ezután már nem sokáig állott fön, mert félt I. Lipót, hogy a magyar szabadságért küzdő kurucok kezébe kerül, ezért 1702-ben leromboltatta. A lebontott vár köveiből épült a mostani *Ferenc-rendi* zárda és a templom, továbbá a „*Korona*” szálloda és kávéház. A vár alapköveivel pedig 1840-ben kirakatták a Fő-út gyalogjáróját. Így tűnt el a várnak még a nyoma is. Ahol régen fegyvercsörgés hangzott, harci zaj morajlott, ott ma a gőzmalom és a szeszfinomító gyár kéményei füstölögnek. A mocsarat a vár megszűnése után lecsapolták s a várost népének szorgalma Dunántúl egyik jelentékeny kereskedő- és iparos-központjává fejlesztette. A Trianon folytán azonban vásárlóközönségét nagyrészen elvesztette s így kereskedelme és ipara pang, s ha segítség nem érkezik valamilyen formában, teljesen elsorvad.

Kiskanizsát a várnak délnyugati fala mellett a XVI. században a rácok alapították, ezért régebben Rácvárosnak nevezték. 1573. február 3-án Ali szigetvári basa kirabolta és felégette, de újra felépült és 1698-ban egyesült Nagykanizsával.

Nagykanizsa régi épületei közül még áll Király-utca 40. szám alatt a Babócsay-ház, amelynek emeletén a csecsemővédő intézet van elhelyezve. — *Babócsay* János orvos 1794 táján katonai kórháznak ajándékozta oda. 1894-ben a város vette meg. Némelyek szerint már a törökök idején állott az épület.

A mai Kaszinó helyén 1769—1884-ig állott a városi kórház és a *Szent Márton* temploma. A *felsőtemplom* 1825-ben épült a régi temető helyén. A mostani temetőben a legrégebbi síremlék az 1779. aug. 15-én elhalt Terher Vencel királyi szappanfőző-mesteré, a főbejárattól nem messze, a főúton, baloldalon. A zsidó temető legrégebbi sírköve 1787-ből való és Mordekhai Jákob sírhelyét jelöli. A zsidó templom építéséhez 1807. aug. 5-én fogtak hozzá s az alapkövét maga *Batthyány* Lajos gróf tette le. A városháza 1874-ben, az evangélikusok temploma 1891-ben épült.

A piarista-atyák hírneves gimnáziumát 1765-ben alapította *Batthyány* Lajos nádor. Azon jeles férfiak közül, akik a kanizsai piarista-gimnáziumból kikerültek, *Deák Ferenc*, a haza bölcse, tűnik ki, kinek emlékét díszes bronztábla örökíti meg.

Bátorfi—Halis—Szalay Sándor adatai után:
Béres János.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni
örök igazságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában.

Amen I